

ENTREVISTA

Mirna

VILASÍS

**Una tarda d'estiu
a Argelaguer**

ENTREVISTA

Mirna Vilasís fotografiada davant de casa seva, un esplèndid habitatge situat a la Plaça de l'Església de Santa Maria (darrera seu), a Argelaguer, municipi de la comarca de la Garrotxa, on viu amb la seva parella, el també músic sabadellenc Xavi Múrcia, i els seus tres fills

MIRNA VILASÍS

Cantant. Va néixer a Sabadell el 5 de maig de 1970. Amb la seva parella, Xavi Múrcia, va fundar «Samfaina de Colors» el 1988 i el 1994 s'obrien al públic adult amb «Tralla», una proposta de cançó d'autor basada en el folk però influïda per estils com les noves músiques o els sons ètnics. Un any més tard iniciaren, «La Coblota de la Selva», centrada en la cançó popular catalana. Fa pocs anys, amb tres fills i una nova vida a Argelaguer (La Garrotxa) es van replantejar aquests compromisos i van decidir «donar vacances» a les dues últimes bandes. A partir d'aquí, Mirna va decidir llançar-se finalment al seu vell desig d'iniciar un camí en solitari, el punt de partida del qual ha estat el disc «Mirna». Vilasís s'inclina per una cançó d'arrel mediterrània i canta versos de poetes infalibles —Vinyoli, Estellés, Marçal, Abelló, Martí i Pol— amb una depurada sensualitat i domini dels registres vocals.

Text i fotos
JOSEP GAMELL

Mirna Vilasís enraona d'una manera pausada, racional, sense estridències. La seva veu és dolça, clara, encisadora. La dicció, senzillament perfecta. Quan s'apassiona, els ulls se li perden més enllà de l'interlocutor amb facilitat, evocant el seu jo volgutament petit, que es podria qualificar de pràctic i assenyat, però que alhora sempre cerca amb resolució visceral l'essència de les coses.

Vilasís viu a Argelaguer, municipi de la comarca de La Garrotxa, província de Girona, i situat a la vall del riu Fluvià damunt d'una extensa plana. «A Argelaguer ens hi trobem molt bé. S'hi respira molta pau i tranquil·litat. És un poble de quatre-cents habitants -on també hi viuen molts músics professionals i s'hi organitzen, des de fa un parell d'anys, la Violinada i la Trobada de Panderos Quadrats», diu.

La cantant viu en aquest poblet amb la seva parella, el músic sabadellenc Xavi Múrcia, i els seus tres fills: Marcel, Martí i Maria. Fa set anys que són aquí. Van arribar-hi procedents de Santa Coloma de Farners, a La Selva, on van viure deu anys. La parella va marxar de Sabadell el 1994. La Mirna vivia al número 25 de la Via Massagué. És filla de Brodats Camarasa. Per la seva banda, el Xavi ho feia a Can Puiggener. «Vam marxar de Sabadell perquè buscàvem una casa on poder viure i treballar, amb molt espai», apunta.

A Argelaguer, gaudeixen d'això i més. La casa on viuen és espectacular. Té 3 plantes de 175 metres cadascuna (la de dalt encara està per fer) i més de mitja hectàrea de terreny. Està situada al número 1 de la Plaça de l'Església, davant mateix de la parròquia de Santa Maria, del segle XII. És com una ma-

ria al centre de la població. «Quan la vam veure ens en vam enamorar de seguida, tot i que era pràcticament en runes. Però vam percebre que seria la casa dels nostres somnis, com així ha estat. Antigament, l'edifici era la Rectoria d'Argelaguer. Viure aquí és un luxe, sobretot per als nens: poden jugar al carrer sense cap perill, van a l'escola amb bicicleta... I pel que fa a nosaltres, l'únic inconvenient és que ens trobem un pèl lluny de la zona de Barcelona, on tenim moltes actuacions. Ens fem un tip d'anar amunt i avall. Però la resta tot són avantatges. A la planta de sota, per exemple, hi tenim muntat l'estudi de gravació», explica.

Després de vint anys de trajectòria conjunta, el 2009, Mirna Vilasís i Xavi Múrcia van decidir iniciar una aventura artística en solitari, sense abandonar, però, el seu projecte de més llarga durada i de major incidència social, «Samfaina de Colors», especialitzat en el públic infantil. Darrere quedaven altres iniciatives com Tralla i La Coblota de la Selva. Així, l'estiu passat, Mirna publicava el seu primer disc en solitari, «Mirna». «M'agrada cantar, m'agrada molt... I aquest treball és fruit del meu amor per la poesia i la música mediterrània. És un disc cantat amb emoció, tendresa i energia», explica. Comencem.

Què recorda de la seva infantesa?

Molta música. La meua mare és una gran melòmana, una enamorada de la música clàssica i, sobretot, de l'òpera. A més a més, sóc fillola de Mirna Lacambra. Canto gairebé des de que vaig néixer: gairebé no sabia parlar i ja cantava. (Riu) De petita volia ser com la Mirna. Amb ella entrava al Liceu de bracets, com qui ho fa a casa seva. Vaig

néixer, doncs, envoltada de música i fent molta vida als teatres. Igual que el meu germà, Raül Vilasís, que és escenògraf i cap tècnic dels Amics de l'Òpera de Sabadell.

Mirna Vilasís i Camarasa va néixer a Sabadell el 5 de maig de 1970. El seu pare, Josep Vilasís (difunt), treballava en el camp de les assegurances. La seva mare, Anna Maria Camarasa, és brodadora de professió. La Mirna té un germà: Raül.

Quines van ser les persones més importants d'aquella època?

La meua mare, la meua padrina Mirna Lacambra, i el seu marit, el doctor Xavier Gondolbeu, que gairebé em va fer de pare. La Mirna no té fills i jo era la nineta dels seus ulls. Me'ls estimo molt. Mira, quan els recordo se'm posa la pell de gallina. (Somriu amb timidesa tot mostrant-me el braç dret)

Quin tipus de nena era?

Un cul inquiet, un nervi, una nena molt rebel i pencaire, com ho continuo sent. No parava mai quieta.

Quin va ser el moment més feliç?

No t'ho sabria dir... Pensa que la meua família estava desestructurada. Els meus pares es van separar quan jo tenia 6 anys. Ara és força habitual que els nens es trobin amb aquesta situació, però en aquells moments no. Tot i això, recordo molt especialment els caps de setmana a Vacarisses, al peu de Montserrat, on hi acostumava a anar amb els meus avis materns. L'avi, Joan Camarasa, era tot un senyor, una persona molt afectuosa i propera. Li agradava molt jugar amb nosaltres. Anàvem a la Plaça Marçet, als Jardinetes de la Caixa... La seva mort em va afectar molt, més que no pas la separació dels meus pares. Jo tenia 6 anys. El meu pare patia una malaltia mental molt greu i gairebé passava més dies ingressat que no pas a casa. Per això, la figura paterna no la vaig trobar mai a faltar, ja que degut al seu estat mai no va poder exercir com a tal. Dels 6 als 17 anys només vaig veure al meu pare tres vegades. La meua mare ens en va allunyar i jo tampoc no volia saber-ne res. Fins que amb 17 anys vaig tenir la curiositat i també la necessitat de conèixe'l. I aquest fet em va commocionar.

Per quina raó?

Perquè vaig descobrir moltes coses que desconeixia. La primera vegada que ens vam trobar amb el meu pare va ser a la cafeteria de l'Hotel Urpí, de Sabadell. El meu home, el Xavi Múrcia, també tenia molt interès en conèixe'l. En aquella primera trobada jo gairebé no vaig obrir la boca. En canvi, ells dos van mantenir una bona conversa. En arribar a casa, el Xavi em va dir. «El teu pare és una persona fantàstica». Era la primera cosa positiva que em deien del meu pare. I vaig culpar la meua mare de moltes coses. A partir d'aquí vaig tenir la necessitat de conèixer la meua família paterna: l'àvia, l'avi (que ja era mort)... Vaig descobrir una família que havia patit un cúmul de desgràcies

ENTREVISTA

molt important. I vaig seguir la relació. Al principi, però, la meva mare no ho va acceptar i la meva padrina tampoc no ho va entendre. Van ser uns anys molt bèsties, molt durs. Sortosament, però, vaig poder gaudir la millor època del meu pare, per dir-ho d'alguna manera. Lògicament no teníem una relació normal de pare i filla, ni tampoc era una unió gaire intensa. Gairebé li feia de mare. El pare anava absolutament drogat de tanta medicació, tot i que en aquesta etapa dels meus 17 fins als 28 anys no va haver d'ingressar cap vegada. El Xavi em va donar molt suport des del primer moment. I el meu germà, tot i que al principi li va costar, després també s'hi va abocar. Vam fer molta pinya. Els darrers anys, però, vam haver d'ingressar al pare en un psiquiatre. Va morir als 62 anys. Si no fos per nosaltres, crec que s'hagués mort a sota d'un pont. Amb tot això que t'he explicat pot semblar que estigui traumatitzada, però no és així. La veritat és que vaig gaudir d'una infantesa i una joventut molt feliç. El meu refugi va ser la música.

Quan va començar a estudiar-ne?

L'any 1976, a l'edat de 6 anys. Vaig iniciar els meus estudis musicals a l'Escola Municipal de Música de Sabadell, a l'Orfeó de Sabadell i a l'Esbart Dansaire de Sabadell. Vaig estudiar música clàssica durant més de quinze anys, assolint el títol professional de cant i el grau mitjà de piano.

Recorda les seves professores?

De cant: Mirna Lacambra, Montserrat Pueyo i Maria de la Vega. Pel que fa al piano i l'harmonia, vaig estudiar amb diversos professors, com ara la pianista i compositora Adelaida Vallribera.

L'any 1982, a l'edat de 12 anys, Mirna Vilasís entra a formar part dels Amics de l'Òpera de Sabadell i debuta amb l'òpera *Madame Butterfly*, de Puccini. Amb l'AAOS rep una formació artística molt completa i treballa amb cantants i directors d'orquestra i de teatre de renom internacional. Forma part del cor fins a l'any 1991. Durant aquests nous anys, actua en prop d'una vuitantena de representacions de les principals òperes de Verdi, Puccini, Falla, Mozart, Rossini, Donizetti, Bizet... com a cantant del cor. L'any 1985, amb 15 anys, debuta com a cantant solista i duu a terme diversos concerts arreu de Catalunya amb Joventuts Musicals de Catalunya, amb orquestres de cambra... Als 17 anys canta el paper solista de la Barbarina a l'òpera *Le Nozze di Figaro* de Mozart, amb els Amics de l'Òpera de Sabadell. Amb l'Orquestra Simfònica del Vallès interpreta, també, altres papers com a cantant solista en diversos concerts operístics.

De petita tenia altres aficions a part de la música?

La veritat és que feia poca cosa més. La meva vida estava molt centrada en la música. Només recordo que jugava a pilota amb el meu germà al carrer Raval de Dins, darrere de casa.

A quina escola anava?

Vaig fer el parvulari a Les Carmelites. Però l'any 1976, arran de la separació dels meus pares i de la mort del meu avi i de la meva besàvia, que també vivia amb nosaltres, la mare em va portar al Samuntada, que era més econòmic. El meu germà, que anava als Escolapis, va viure la mateixa situació que jo, és clar. La veritat és que l'escola ens quedava molt lluny de casa, però la mare va moure cel i terra per aconseguir la instal·lació d'una parada d'autobusos a la Plaça de l'Àngel. (Riu) Al Samuntada vam estudiar-hi fins a vuitè d'EGB.

Mirna Vilasís fotografiada en tres estances de la casa: al saló-menjador, a la cuina i a la seva cambra.

Era bona estudiant?

Sí, molt aplicada. No és que fos molt intel·ligent, però sí molt pencaire.

Quines eren les seves assignatures preferides?

Música, gimnàstica (acostumava a jugar a futbol amb els nens. Feia de porter) i la llengua. Sempre m'ha agradat molt llegir, tot i que les matemàtiques també m'anaven força bé. Em semblaven fàcils, encara ara me'n resulten. Diuen que les matemàtiques i la música estan molt relacionades.

Què va estudiar després?

Vaig fer dos anys d'Administratiu al Ramar, a la Via Massagué, davant de casa. Em va semblar pràctic perquè compaginava els meus estudis amb la tasca de secretària dels Amics de l'Òpera, a la Plaça de Sant Roc, entitat en la qual vaig treballar fins als 18 anys. Els diners que guanyava els invertia en pagar-me la carrera de música. Però em vaig assabentar que, per accedir als estudis superiors de música, necessitava el BUP. I em vaig matricular als cursos nocturns del Pau Vila, on em vaig treure el títol. Després ja vaig plegar d'estudiar per dedicar-me a la música en cos i ànima.

meva padrina no ho entenien. Fins i tot vam trencar la relació durant una temporada. Amb el temps i la maduresa, però, tot s'ha anat solucionant.

Tenen fills?

Sí, tres: Marcel, de vuit anys i mig; Martí, de set; i la Maria, de cinc.

Què va significar la maternitat per a vostè?

Un somni fet realitat. Jo tenia moltes ganes de ser mare, però amb la vida que portàvem semblava difícil poder encaixar-hi fills. Fins que el rellotge biològic se'm va disparar. (Somriu) La maternitat em va canviar i em va ajudar en moltes coses a nivell personal i també artístic.

Obrim parèntesi: l'any 1990, a l'edat de 20 anys, Mirna Vilasís inicia estudis de jazz amb el cantant Errol Woiski i de música moderna amb Toni Xuclà. L'any 1991, amb 21, comença els seus estudis de música tradicional a l'Aula de Música Tradicional amb Marcel Casellas. Estudia, també, acordió diatònic amb Francesc Marimon i pedagogia musical, dansa tradicional, teatre... Durant 10 anys (1986-1996) compagina els estudis i la docència, fent de professora de cant i de llenguatge musical.

El setembre de 1988, amb en Xavi Múrcia, funda «Samfaina de Colors». D'on sorgeix la seva predilecció pel públic infantil?

El Xavi ho tenia molt clar però jo encara pensava dedicar-me professionalment a l'òpera. Per això, paral·lelament, continuava estudiant la carrera de cant i piano. Fins que va arribar un moment en què havia de traslladar-me a perfeccionar els estudis de cant a Milà... Però com que també em trobava involucrada en altres projectes, vaig decidir no anar-hi. Va ser una decisió dolorosa per a mi i també per a la meva família, sobretot per la Mirna Lacambra, la meva padrina i professora per excel·lència, que va patir una gran decepció. Fins al punt de trencar la relació. Jo ara entenc el seu disgust, però potser em va intentar protegir d'una manera tan rigorosa que al final m'hi vaig rebel·lar. Tot i això, ens continuem estimant molt. La Mirna m'ha donat tant! I això no ho puc oblidar mai. Finalment, vaig acabar la carrera al Conservatori de Terrassa amb Montserrat Pueyo i Maria de la Vega. De totes formes no me'n penedeixo d'haver pres la decisió de no marxar a Milà. Havia de renunciar a masses coses. També crec, sincerament, que aquell no era el meu món. L'òpera pertany a un univers molt sofisticat i jo sóc una persona molt senzilla. A vegades, però, sobretot quan vaig a escoltar òpera a La Faràndula, penso que potser també seria feliç si m'hi hagués dedicat. Pensa que durant moltíssims anys l'òpera va ser gairebé la meva raó d'existir. Però la vida és així.

Amb quins objectius neix «Samfaina de Colors»?

Per difondre la música, els instruments i la cultura tradicional dels Països Catalans entre les nenes i els nens. Amb «Samfaina» hem creat 20 espec-

Als 17 anys coneix el músic sabadellenc Xavi Múrcia, amb qui comença una relació personal i professional que no ha parat de donar fruits.

Sí, ens vam conèixer al cor dels Amics de l'Òpera, el febrer de 1988. I de seguida vam començar la relació. Va ser un amor a primera vista, molt intens, brutal. Jo encara era una adolescent i la meva vida va donar un tomb. Fins i tot vaig marxar de casa.

Com s'ho va prendre la família?

Va ser un drama. La meva mare i la

ENTREVISTA

tacles musicals al llarg d'aquests anys de treball ininterromput i realitzat més de 3.200 concerts arreu del país. Fem unes dues-centes actuacions l'any.

«Samfaina de Colors» ha enregistrat els següents discos: «Convit a la festa» (1994), «Ralet, ralet» (2000), i «Nou pometes té el cançoner» (2002). El 2003 va rebre el premi Rialles d'Òmnium Cultural al millor espectacle de l'any amb «El grill Esteve i l'orquestra del bosc». «Samfaina de Colors» segueix en plena activitat creativa, La primavera de 2009 va estrenar amb molt d'èxit la producció, «De bracet», un espectacle de poesia cantada i escenificada; i ara acaben de publicar un nou disc, «Aigua» (2010), una producció artística impressionant amb 40 ballarins, sis músics i la Mirna i el Xavi en escena. «Samfaina de Colors» és una de les companyies per a tots els públics més reconegudes del país.

Quan ja tenien consolidat «Samfaina de Colors», l'any 1994 creen «Tralla» adreçat al públic adult...

Va ser una proposta genuïna de cançó d'autor basada en el folk i influïda pel jazz, l'ètnic, el clàssic, les noves músiques... Amb «Tralla» vam realitzar prop de mig miler de concerts als principals festivals del país i vam fer diverses gires europees. Vam actuar a Irlanda, Alemanya, Itàlia, Espanya, Bèlgica... Vam publicar quatre discos: «Cançons de ronda» (1995), «Com l'olor de la terra molla» (1997), «Fruita del temps» (2001) i «El fill de la terra. El comte Arnau» (2003). La crítica musical ens va guardonar amb importants premis.

El 1995, Mirna i Xavi Múrcia funden «La Cobleta de la Selva», cercant la visceralitat i la passió del cant popular català. «La Cobleta de la Selva» va fer un tractament auster i enèrgic dels diferents gèneres de la música i la poesia del llegat català, amb la finalitat d'extraure'n allò que més els interessava: la força, la bellesa i, per sobre de tot, la capacitat de comunicar. Amb «La Cobleta de la Selva» van realitzar més de 300 concerts en circuits de música tradicional, música antiga, noves músiques i músiques del món. «La Cobleta de la Selva» va enregistrar el disc «Cançons d'aquell temps» (1998). Des de l'any 1991, Mirna Vilasís ha col·laborat, també, puntualment, amb Rosa Zaragoza, Maia Lafitte, Orquestra Simfònica de la Canya, Bitayna, Jordi Batista, Les Violines, Pomada, Marcel Casellas... Prop de 50 discos, entre recopilatoris i col·laboracions.

L'any 2009 enregistra i presenta el seu projecte més personal i madur: «Mirna». Me'n fa cinc cèntims?

Ja feia temps que el Xavi m'animava a engegar una carrera en solitari. Ens entenem molt bé, però som diferents, tenim maneres diverses d'afrontar la música. Les composicions del disc són seves, però el meu segell és el que hi queda. En el disc vaig voler dir coses que sentia, encara que no fossin meves.

El disc està basat en la música de poetes catalans (Vinyoli, Estellés, Marçal, Abelló, Martí i Pol, Rodoreda, Herminia Mas, Salvat-Papasseit...).

Sí, vam triar el patró del treball a partir del poema «Divisa», de Maria-Mercè Marçal. Per a mi, trobar aquesta poeta va ser un regal. Tot va començar fa tres anys i mig. En aquell moment no podia parlar per culpa d'un nòdul enquistat. La veritat és que m'ho vaig agafar molt malament. Vaig patir molt. Teòricament m'havia d'operar, però, sortosament, ho vaig poder resoldre amb homeopatia, medicina alternativa que practico des de fa vint anys. Durant la convalescència vaig llegir molta poesia i també en vaig escriure. Arran d'aquest problema me'n vaig adonar més que mai que allò que més m'agrada a la vida és cantar. El cant m'aporta felicitat.

Mirna Vilasís i Xavi Múrcia amb els seus fills, Marcel, Martí i Maria

La seva proposta és molt personal.

Sí, buscava aquest so català, sincer. El disc està cuit a foc lent, amb molta feina, molta elaboració. He interioritzat molt els poemes, els he fet meus. La meua veu també ha evolucionat amb el pas dels anys, amb l'experiència de tants escenaris i tantes gravacions amb «Samfaina de Colors», «Tralla» i «La Cobleta de la Selva». Quan canto intento que el públic s'emocioni. No m'interessen, per exemple, les acrobàcies vocals tan pròpies del món de l'òpera, ni que al final del concert em vinguin a dir: «que ve que cantes». Jo vull transmetre sentiments, emocionar i emocionar-me a la vegada. I amb el disc espero fer-me un lloc a la nostra Mediterrània i al món sencer. La veritat és que n'estic molt contenta i ja penso en el segon disc en solitari. Igual que el Xavi, que també es va estrenar amb «Electrocançó», un treball de factura rock.

Mirna Vilasís es defineix com una persona molt enamoradissa, «però no d'homes, que quedi clar; jo sóc molt fidel al meu Xavi (Riu); ho sóc pel que fa a nous projectes, músiques, cançons... M'hi apassiono molt», confessa. També es declara optimista, molt controladora, hiperactiva, més impulsiva

que reflexiva, perseverant, confiada, nerviosa, senzilla. «Sóc tal i com veus. Mai no faig comèdia», destaca. El tret principal del seu caràcter, però, és el perfeccionisme. «És com una mena de malaltia. Reconec que sóc massa exigent i crec que això és una perllongació de la meua infantesa, d'aquella nena sempre tan aplicada, organitzada i treballadora. La veritat és que no m'agradaria traslladar aquesta manera de ser als meus fills perquè penso que més que una virtut, tot i que molta gent me'n fa lloances, és un defecte. A mi no m'espanta la feina i no sé mai on és el límit. I això, de vegades, em fa por perquè no voldria caure malalta. Penso que el nòdul ja va ser un avís. El cos va dir: «fins aquí podem arribar», explica. Per això practica Katsugen i Yuki,

preparo mousaka, lasanya, risotto. Tot i això, en el dia a dia, mengem molta: amanides, carn o peix a la planxa, ous de pagès... És a dir, plats ràpids, senzills i amb ingredients bons, molts dels quals recollim del nostre propi hort.

Quin és el seu menjar preferit?

El pernill ibèric, de gla. I les gambes, el foie... La veritat és que sóc bastant del «morro fi». (Riu)

Què és allò que no menja mai?

La xocolata, ni els dolços en general. De petita, a les festes sempre ens donaven xocolata desfeta i jo m'alimentava de patates xips. Eren la meua salvació. (Riu)

Inventari d'intimitats: el seu paisatge ideal és el mar. El seu color preferit, el negre. La flor que més li agrada és la rosa. Pel que fa a les aficions, li encanta nedar —sempre havia estat sòcia del CN Sabadell— anar al cinema i la lectura. L'últim llibre que ha llegit és «Com parlar perquè els teus fills t'escoltin i com escoltar perquè els teus fills et parlin». Prefereix l'euro a la pesseta. No és supersticiosa. Li encanta viatjar.

Quin tipus de música escolta quan es a casa, relaxada?

De relaxada ho estic poques vegades (Riu). Però m'agrada molt Maria Bethânia, Miguel Poveda... música diversa i de diferents països, vaja.

És una persona religiosa?

No, gens. Sóc completament atea.

De què té por?

De les malalties, dels accidents, de morir-me... Des de que tinc els nens el pes de la responsabilitat sobre el meu cap ha augmentat considerablement.

En quina mesura li interessa la política?

La segueixo força. De vegades, fins i tot he tingut la temptació d'implicar-m'hi més, però ja em polititzo amb la meua feina. La nostra opció política és l'independentisme. Malauradament, trobo a faltar més seriositat en els nostres polítics.

Ha conquerit alguna certesa a la vida?

Que tot això va de debò i que cal disfrutar cada moment de la vida al màxim.

El proper 5 de setembre actuarà a la Festa Major de Sabadell.

Sí, un concert a Sabadell sempre és molt especial. Sabadell és Sabadell. Em fa molta il·lusió. A més a més, el Pati del Museu d'Art és un indret fantàstic. A Sabadell hi viuen els amics de la infantesa, la família, els records...

Visita sovint la ciutat?

Sí, força. Anem a casa d'amics, hi passem les festes de Nadal, venim a celebrar trobades i aniversaris familiars...